

Øko-opslag i LandbrugsAvisen sept 2025

Genereret 11. september 2025 09:00

Antal artikler: 1

Genereret af

INFOMEDIA

Indhold:

Regenerativt landbrug fylder også i udlandet

 LandbrugsAvisen, 381 ord, 6. september 2025

Side 1

Regenerativt landbrug fylder også i udlandet

LandbrugsAvisen

6. september 2025, 381 ord

Linda Handrup, <em class="highlight highlight_43653">Innovationscenter for <em class="highlight highlight_43653">Økologisk Landbrug besøgte i juli. Regenerativt landbrug og retten til at definere begrebet fylder meget i de landbrugsfaglige debatter i disse år - også i andre lande.

ØKOLOGI - FAGLIGT SET.

Groundswell er en årlig festival for regenerativt landbrug i England, som Innovationscenter for Økologisk Landbrug besøgte i juli. Regenerativt landbrug og retten til at definere begrebet fylder meget i de landbrugsfaglige debatter i disse år - også i andre lande.

Festivalen bestod af en række events og oplæg med deltagere fra mange lande. Ifølge Jon Aagaard Enni fra innovationscenteret handlede et af de mest tankevækkende oplæg om, at der er en stor drivkraft i at visualisere den ideelle fremtid.

- Forfatteren Rob Hopkins viste, hvor meget det påvirker motivationen til forandring, om man fokuserer positivt eller negativt på fremtiden. Der er meget kraft i at fokusere på, hvordan fremtidens ideelle landbrug ser ud, fremfor at se på alt det, der er galt med nutidens landbrug. Det ser jeg som en af grundene til, at regenerativt landbrug er blevet så populært et begreb, siger Jon Aagaard Enni. Samtidig vurderer han, at den globale interesse for det regenerative kan hjælpe økologien til at vokse, fordi mange af de tiltag, som kan gøre et landbrug mere regenerativt, kommer direkte fra økologiens værktøjskasse. Også hensynet til de naturlige økosystemer er økologisk grundstof.

- Jeg hørte et oplæg med tre landmænd, som talte om deres veje imod en mere regenerativ praksis. De brugte færre input, de havde bedre sædskifter, og de havde fået en større diversitet i deres afgrøder. Det betød lavere omkostninger og spredning af risici, og de fortalte, at de derfor sov bedre om natten. De talte med stor begejstring om samspillet mellem jord, planter og mikroliv, og om alt det gode, der kan komme ud af at arbejde med naturen i stedet for imod den, fortæller han. Groundswell bød også på et væld af stande, hvor firmaer udstillede deres produkter, som man kender det fra andre landbrugsmesser.

- Jeg talte blandt andet med lederen af et laboratorium med speciale i kompost. Han fortalte om et forsøg, hvor det var lykkedes at isolere fritlevende, kvælstoffikserende mikrober, som blev brugt til at berige halm. Efter et års kompostering var halmen blevet brugt i et vinterhvedeforsøg, hvor den havde samme gødningseffekt som ammoniumnitrat. Det lød helt vildt, fortæller Jon Aagaard Enni.

Du kan se flere af oplæggene på YouTube-kanalen "GroundswellAgriculture", og du kan finde et helt tema med artikler om regenerativt landbrug på icoeldk.dk.

Økologi noter

Foto: Laura Attrup Bille

Skovlandbrug kan løse flere udfordringer

Af Laura Attrup Bille, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Interessen for skovlandbrug stiger i Danmark, og meget tyder på, at kombinationen af træer og landbrug har flere gavnlige effekter – blandt andet på områder som kulstoflagring, næringsstofudnyttelse, biodiversitet, dyrevelfærd og robusthed over for ekstremt vejr. Det viser både erfaringer fra udlandet og fra de første systemer med skovlandbrug i Danmark.

Et dansk forskningsprojekt støttet af 'Fonden for økologisk landbrug' og 'Organic RDD' undersøger de gavnlige effekter ved skovlandbrug i Danmark med fokus på, hvordan det påvirker biodiversitet, jordsundhed og kulstoflagring.

Træerne giver blandt andet levesteder til nyttedyr over og under jorden, og træernes rødder kan gavne jordstrukturen og skabe gode forhold for Mykorrhiza-svampe. Det er en type svampe, som danner symbiose med planter rødder. En jord med højt indhold af de svampe kan blandt andet mindske behovet for gødning, vanding og sygdomsbekæmpelse.

Udover øget biodiversitet og jordsundhed sørger træerne også for kulstoflagring, både over jorden i veddet og under jorden i rødder og videre ud i jorden gennem udskillelse af rodesudater.

Brug dyrkningsvejledninger, når du skal i marken

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Det er sæson for at etablere vintersæd, og på icool.dk kan du finde detaljerede dyrkningsvejledninger for en række økologiske, efterårsåede afgrøder. Her finder du blandt andet vejledninger om vinterraps, vinterbyg, vinterhvede og andre kornsorter. I dyrkningsvejledningerne finder du gode råd om alle aspekter af dyrkningen fra sortsvalg og såbed til høst og lagring. Vejledningerne bygger på resultater fra mange års forsøgsarbejde.

Økologikongres 2025

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

18.-19. november er der Økologikongres i Kolding, hvor du kan blive opdateret med den nyeste viden, blandt andet om den grønne trepart, og hvad den kommer til at betyde for dig som landmand. Du kan også deltage i debatter med branchens mest erfarne specialister. Alle oplægsholdere giver dig tre konkrete råd, som du kan tage med hjem og bruge på din bedrift. På icool.dk kan du tilmelde dig kongressens nyhedsbrev og få sidste nyt om program og tilmelding.

De var klar med naturplan før andre - nu giver grøn trepart uvished

Familien købte bedrift i 1988 og en naturplan blev lagt. Nu er det den grønne trepart, der også indrulles hos dem på en eller anden måde - men er det nu også det bedste, tænker de?

Af Ulla Marie Birk
ubi@landbrugsmediernes.dk
2460 7963

Bjørn og Gitta Kjelgaard er ikke uddannede landmænd, men de har lært landbrug på den hårde måde, siden de købte stedet i 1988.

hvor parret selvfølgelig del-tager.

- Den grønne trepart skal ikke være topstyret af store landbrug, så bliver det kun, hvor der er størst økonomisk vinding for dem. Det skal være, hvor det giver mening rent naturmæssigt. Det drejer sig meget om, hvad man får mest ud af økonomisk, men vi kommer alle til at betale, for pengene går jo fra noget andet i samfundet. Så vi er spændte på at se, hvad resultatet mon ender med. Der har været folk forbi for at tage kulstofprøver, alle engle skal undersøges og dokumenteres. Vi er usikre på, om vi får adgang til data, så vi selv kan se, hvad forskellen er på den jord, der bliver afgræsset og det, der bare for lov at ligge og kun bliver slået en gang om året, siger Bjørn Kjelgaard.

Skal flytte dyr

- Vi har en ådal, hvor vi har lidt jorde langs med, hvor

Treparten lur

Bjørn er oprindelig uddannet murer, Gitta er uddannet social- og sundhedsassistent og har arbejdet i psykiatrien, men det blev lysten til at drive jord og opdrætte dyr økologisk, der har givet dem et livsgrundlag med mange glæder igennem årene.

De lagde om til økologi i 1995. I forvejen brugte de hverken kunstgødning eller pesticider.

- Vi kunne se, at forskellige livsstilssygdomme kunne have et udspring i vores mad, fortæller Bjørn Kjelgaard.

Men nu er det debatten om den grønne trepart, der lur og som kan give lidt forvirring på gården. Hvad kommer det til at betyde for deres naturperle, hvor søer, skov og

beplantning har været med til at skabe dyre- og fugleliv på bæredygtig vis.

- Jeg tænker, at vi var forud for vores tid, men måske får vi også én med forhammen nu, fordi de konventionelle landbrug skal forgyldes for at gøre noget. Hvad har vi fået for at starte for så mange år siden? Det er godt nok at have ret, men alligevel, siger han, der har kreaturer der afgræsser marker og enge og er med til at fremme biodiversiteten.

- Så det har vi nydt, men det er jo ikke alt, man kan leve af ved bare kan gå og se og nyde, siger han.

Ikke topstyring

Der er flere lokale møder på vej om den grønne trepart,

ØKOLOGI - FAGLIGT SET

Regenerativt landbrug fylder også i udlandet

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Groundswell er en årlig festival for regenerativt landbrug i England, som Innovationscenter for Økologisk Landbrug besøgte i juli. Regenerativt landbrug og retten til at definere begrebet fylder meget i de landbrugsfaglige debatter i disse år - også i andre lande.

Festivalen bestod af en række events og oplæg med deltagere fra mange lande. Ifølge Jon Aagaard Enni fra innovationscenteret handlede et af de mest tankevækkende oplæg om, at der er en stor drivkraft i at visualisere den ideelle fremtid.

- Forfatteren Rob Hopkins viste, hvor meget det påvirker motivationen til forandring, om man fokuserer positivt eller negativt på frem-

Den årlige Groundswell-festival i England handler om regenerativt landbrug og har mange internationale deltagere. Foto: Tove Mariegaard Pedersen

tiden. Der er meget kraft i at fokusere på, hvordan fremtidens ideelle landbrug ser ud, fremfor at se på alt det, der er galt med nutidens landbrug.

Det ser jeg som en af grundene til, at regenerativt landbrug er blevet så populært et begreb, siger Jon Aagaard Enni.

Samtidig vurderer han, at den globale interesse for det regenerativt kan hjælpe økologien til at vokse, fordi

mange af de tiltag, som kan gøre et landbrug mere regenerativt, kommer direkte fra økologiens værktøjskasse. Også hensynet til de naturlige økosystemer er økologisk grundstof.

- Jeg hørte et oplæg med tre landmænd, som talte om deres veje imod en mere regenerativ praksis. De brugte færre input, de havde bedre sædskifter, og de havde fået en større diversitet i deres afgrøder. Det betød lavere omkostninger og spredning af risici, og de fortalte, at de derfor sov bedre om natten. De talte med stor begejstring om samspillet mellem jord, planter og mikrobiot, og om alt det gode, der kan komme ud af at arbejde med naturen i stedet for imod den, fortæller han.

Det er 29 år siden, parret første gang åbnede gården til Økologisk Høstmarked, og det er et højdepunkt hvert år. Også for gæster, der kommer flere generationer sammen.

og en orne, kaldet Otto, af racen gammel dansk landrace og syv slagtegrise. Desuden er der kyllinger, og et stort drivhus med tomater, krydderurter, squash, agurker og peberfrugter. Der hører en stor gårdbutik til stedet. Og en del af jorden, omkring 1.000 kvadratmeter, er dedikeret til blomsterdyrkning, blandt andet spiselige blomster og til buketter.

Og der foregår i det hele taget mange ting på gården. Man samarbejder også med den grønne Michelin-restaurant Alimentum i Aalborg, hvor en ung landmand nu på fjerde år er ansat til på fuld tid at dyrke egne tomater, agurker og krydderurter på stedet. Han passer selv sit drivhus og har råderetten over halvanden hektar, økologisk selvfølgelig.

der er dyr, der afgræsser. Hæves vandstanden, skal dyrene flyttes længere op, hvor vi dyrker vinterfoder, og så mangler vi det foder, og det kan vi ikke købe for den kompensation, der er på vores paraprag 3 lavbundslande, siger han, og tilføjer:

- Vi har jo et lille husdyrbrug her, men engene er uundværlige til afgræsning, ellers kan vi ikke have dyrene og ikke pleje engen, som alle siger er en nødvendighed. Skal vi have vadefugle til-

Man kan komme til Økologisk Høstmarked hos 'Lille Østergårds Økologi' fra lørdag 6. september fra klokken 10.00-17.00 og søndag fra klokken 10.00-16.00.

bage på engen, skal den også gnaves ned. Vi kan ikke hæve vandskanden og lade det hele gro til i pilekrat.

Som økologer gennem mange år, har parret også oplevet flere bump på vejen:

Salget af økologi har været med både op- og nedture, alt efter, hvad der har været af modstridende oplysninger i medierne. Vi har alle dage kæmpet med den opfattelse, at økologiske varer er meget dyrere end de konventionelle, selv om vores varer ikke ko-

ster mere end de økologiske varer i Rema, og mange gange er de konventionelle varer dyrere derinde. Økologi var måske dyrere engang - og heroppe i det mørke Nordjylland har vi aldrig haft 'københavnpriser' - der har priserne været pæne. Vi har jøket med, at kunne vi få 'københavnpriser', behøvede vi kun at lave det halve, siger Bjørn med et smil.

Blandet bedrift

Parret har lige for øjeblikket seks stude, fire kalve, tre søer

Aktiviteter til Økologisk Høstmarked hos Lille Østergårds Økologi:

- Hyggelig stemning med levende musik
- På gården kan du besøge forskellige boder fra lokale producenter
- For børnene vil der være halmlegeplads, hestevognskørsel, stor ny sandkasse, pandekager over bål
- Lille Østergårds Økologis adresse er: Amborgvej 56, 9700 Brønderslev.

ØKOLOGI - ØKONOMISK SET

Økologiske græsmarker: Kulstoflagring gavner klimaet

Groundswell bød også på et væld af stande, hvor firmaer udstillede deres produkter, som man kender det fra andre landbrugsmesser.

- Jeg talte blandt andet med lederen af et laboratorium med speciale i kompost. Han fortalte om et forsøg, hvor det var lykkedes at isolere fritlevende, kvælstoffikserende mikrober, som blev brugt til at berige halm. Efter et års kompostering var halmen blevet brugt i et vinterhvedeforsøg, hvor den havde samme gødningseffekt som ammoniumnitrat. Det lød helt vildt, fortæller Jon Aagaard Enni.

Du kan se flere af oplægene på YouTube-kanalen "Groundswell Agriculture", og du kan finde et helt tema med artikler om regenerativt landbrug på icol.dk.

Af Linda Handrup, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Når kulstof lagres i jorden, bidrager det til at fjerne CO₂ fra atmosfæren og dermed reducere mængden af drivhusgasser. Derfor er det en vigtig metode til at mindske klimabelastningen fra landbruget. Projektet SoilHeal undersøger kulstoflagringen i økologiske græsmarker, og her ser det ud til, at klimaaftrykket fra de økologiske græsmarker er lavere, end vi har troet.

Nye forskningsresultater viser nemlig, at udbyttet i græsmarken ikke er bestemmende for, hvor meget kulstof der efterlades. Det betyder, at kulstoflagringen er nogenlunde den samme uanset udbyttene, og det betyder, at der er et la-

vere klimaaftryk fra økologisk mælkeproduktion end hidtil antaget på grund af en større andel af græsmarker i sædskiftet.

De nuværende klimamodeller antager, at jo højere udbyttet er i marken, desto flere planterester efterlades der, og jo mere kulstof lagres der i jorden. Den antagelse favoriserer konventionel frem for økologisk produktion på grund af det generelt højere udbyttene. Nye resultater viser dog, at der stort set efterlades samme mængde afgrøderester i en økologisk kløvergræsmark.

Projektet er et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Thise Mejeri og Innovationscenter for Økologisk Landbrug. Et af formålene er at indsamle data og skaffe mere viden, der kan implementeres i beregningsmo-

Ny forskning viser, at lagringen af kulstof i jorden er nogenlunde den samme uanset udbyttet fra en græsmark. Foto: Tove Mariegaard Pedersen

dellerne for at give mere retvisende tal for kulstoflagring i økologiske græsmarker. Det vil give et mere retvisende billede af det samlede klimaaftryk fra en økologisk

kvægbedrift, hvor græsmarker udgør en stor del af sædskiftet.

Vi ser blandt andet på de økologiske forsøgsmarker ved Aarhus Universitets af-

deling i Foulum. Markerne blev etableret i 1987, og det giver en unik mulighed for at følge udviklingen i jordens egenskaber i næsten 40 år. Her fokuserer projektet på at finde de tiltag, der kan øge lagringen af kulstof, forbedre jordens sundhed og stabilitet og reducere udvaskningen af kvælstof i økologiske sædskifter på kvægbred.

Økologiske bedrifter har lavere gødningstildeling og dermed generelt lavere udledning af kvælstof, mere kløvergræs i sædskiftet og flere frivillige efterafgrøder end konventionelle bedrifter, selv om der er store forskelle fra bedrift til bedrift.

Projektet SoilHeal er støttet af GUDP og Organic RDD, der koordineres af ICOS.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informationsgenfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

INFOMEDIA